■ سال بیست‌وهشتم ■ شماره ۷۸۷۹ ■ چهارشنبه ■ ۱۷ فروردین ۱۴۰۱ ■ ۴ رمضان ۱۴۴۳ ■ 6 APR. 2022

ایران فرهنگی

«سهم فرهنگ در توسعه اقتصادی» در گفت‌وگو با دکتر بهمن ذکی‌پور

ثروت فرهنگی ایران

◀ | صفحه ۲۹

آذرنوش صدر سالک نوازنده هارپ درایران از سال‌ها تلاش‌اش برای آموختن و آموزش این ساز و مشکلات آن می‌گوید

آیندگان، نگران نوازنده «هارپ» نباشند

◀ | صفحه ۲۸

نگاه پر امید مارول و دیسنی به نسخه تازه فیلم‌های «استرنج»

غوغای «دکتر عجیب» در اواسط بهار

نمایی از نسخه جدید «دکتر استرنج» که جهان سینما برای تماشای حرکات شعبده‌وار تازه او آماده می‌شود

وصال روحانی
خبرنگار

یکی از فیلم‌های کمیک بوکی جدیدی که انتظار می‌رود در دو ماه پیش‌رو فروش هنگفتی در سطح جهان داشته باشد و غوغای بزرگی را در بهار ۱۴۰۱ به پا کند، نسخه تازه‌ای از سری فیلم‌های دکتر استرنج است. این فیلم که نام کامل آن «دکتر استرنج در جهان چند وجهی جنون» است و از ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۱ در امریکای شمالی، اروپای غربی، آسیای شرقی و استرالیا اکران می‌شود و آغاز نمایش آن در امریکای مرکزی و جنوبی و شمال آفریقا از اوایل خردادماه خواهد بود، قرار بود در اواسط تابستان ۱۴۰۰ در سطح جهان پخش شود اما ادامه یافتن پاندمی کرونا و این نکته که اکران این فیلم در چنان زمانی حتی یک دهم رقم فروشی را نصیب سازندگان فیلم (شرکت‌های مارول و والت دیسنی) نمی‌کرد که آنها می‌خواستند، پخش فیلم را به اواسط بهار امسال موکول کرد. بهاری که با وجود استمرار ضایعات اُمیکرون در سطح جهان، اوضاع بسیار مساعدتری را در گیشه‌ها برای فیلم‌های پرهزینه گواهی می‌دهد. بودجه تهیه این نسخه تازه دکتر استرنج حدود ۱۵۰ میلیون دلار بوده و بالغ بر ۴۰ میلیون دلار هم برای کارهای تبلیغاتی و تیزرهای معرفی کننده آن روی شبکه‌های مختلف کنار گذاشته شده و طبق برآوردهای هر استودیویی که این گونه آثار را می‌سازد، مادامی که آن فیلم‌ها حداقل یک میلیارد دلار نفروشند، واقعاً سودزا و یک معامله اقتصادی موفق تلقی نخواهند شد.

■ حرکت «۲۸» به سوی یک میلیارد

«دکتر استرنج در جهان چندوجهی جنون» به واقع دومین قسمت از فیلم‌های کمیک بوکی دکتر استرنج به حساب می‌آید که قسمت نخست و تک اقتباس تصویری تهیه شده از روی آن در سال ۲۰۱۶ با کارگردانی اسکات دریکسون ساخته و عرضه شد و چون هنوز کرونا نیامده و دنیا را به‌هم نریخته بود، فروش زیادی کرد و مارول را که خالق این شخصیت کمیک استریپی است و والت دیسنی را که شریک اقتصادی مارول در ساختن ورسیون‌های سینمایی از روی این گونه کمیک بوک‌ها است، قانع کرد که باید قسمت‌های بعدی آن را هم تهیه کنند و فرانچیز تازه‌ای را شکل دهند. در سال ۲۰۱۸ اعلام شد که ساخت نسخه دوم را هم دریکسون برعهده خواهد داشت و سناریو را جید هیلی بارتلت خواهد نوشت اما چیزی به شروع کار تولید نمانده، دریکسون با بیان اینکه بر سر محتوا و روال ساخت فیلم با سران دو کمپانی فوق اختلاف نظر دارد، از این پروژه کنار کشید و از بارتلت هم سلب مسئولیت و پروژه به سم رایمی سپرده شد. رایمی همانی است که سه‌گانه اولیه و اصلی اسپایدرمن را در اواخر دهه ۱۹۹۰ و اوایل دهه ۲۰۰۰ ساخت و کاملاً با فرمول‌های تولید این قبیل کارها آشنا است. رایمی از مایکل والدرون خواست که سناریوی فیلم را بنویسد و با این اتفاقات و ابزار و آدم‌ها بود که تصویربرداری «دکتر استرنج ۲» از نوامبر ۲۰۲۰ شروع و پس از چند تأخیر کرونایی در آوریل ۲۰۲۱ در منطقه سامرست انگلیس تمام شد. هرگونه به این فراز و فرودها نگاه کنیم، «دکتر استرنج در جهان چندوجهی جنون» بیست و هشتمین فیلمی به حساب می‌آید که شرکت بسیار موفق مارول پیرامون کاراکترهای کمیک بوکی خود می‌سازد و تقریباً تمامی آنها حداقل ۷۰۰ میلیون دلار فروخته‌اند و ۱۱ فیلم از این مجموعه از مرز یک میلیارد دلار در گیشه‌ها عبور کرده‌اند و یکی از آنها که قسمت چهارم «اونجرز» است، با ۲/۸۵ میلیارد دلار فروش تبدیل به سودسازترین فیلم تمامی تاریخ شده است.

■ تصادفی با پیامدهای جادویی

یک بار دیگر ایفای نقش اصلی یعنی دکتر استرنج با بنه‌دیکت کامبرباچ بریتانیایی است که همواره یک بازیگر قوی و صاحب ریشه‌های تئاتری و توانایی‌های هنری فراتر از معمول شناخته شده اما همان طور که بسیاری از بازیگران دارای چنین ریشه‌های غنی به کارهای کمیک استریپی هم کشیده شده‌اند، کامبرباچ هم با دکتر استرنج وارد این وادی شده و اضافه بر دو فیلم متمرکز بر کاراکتر او در فیلم‌های ترکیبی دربردارنده همزمان چند شخصیت کمیک بوکی هم این نقش را ایفا کرده است. کاراکتری که کامبرباچ در این فیلم در قالب او فرو می‌رود، استیفن استرنج نام دارد و او یک جراح سلسله اعصاب و متخصص دردهای عصبی و درمان نورون‌های معیوب است ولی پس از گرفتار شدن در یک سانحه شدید تصادف اتومبیل که به حرفه او به عنوان پزشک حاذق نورون‌ها پایان می‌بخشد، بر اثر فرایندی غریب صاحب توانایی‌ها و مهارت‌های ماوراءالطبیعه‌ای و خارج از موازین علوم شناخته شده می‌شود و کارهایی از جنس سحر و جادو را با سرعت و قدرت هر چه بیشتر به انجام می‌رساند. البته هدف عملیات او، اشرار و مقصد و مقصود وی نجات مظلومان از دست زورورزان است و به این ترتیب او هم به جمع قهرمانان بزرگ خیالی‌ای تعلق دارد که کمپانی‌های مارول یا دی‌سی کمیکز طی ۹۰ سال گذشته پیرامون‌شان داستان‌سازی کرده و ابتدا به صورت مجلدهای مصور و سپس در قالب فیلم‌های سینمایی به بازار روانه کرده‌اند. اطلاق عنوان «دکتر استرنج» (دکتر عجیب) به وی نیز به خاطر قابلیت‌های غریب و بزرگی است که در وی وجود دارد و وصف کوتاه آن را آوردیم.

■ عیبی که آشکار نیست

الیزابت اولسن، چیووتل اژیوفور، بنه‌دیکت وونگ، زوچیتی گومز، مایکل استال بارگ و راشل مک آدامز سایر هنرپیشه‌های عمده نسخه تازه دکتر استرنج هستند و پاتریک استوارت معروف، قدیمی و بریتانیایی نیز که با بازی در سریال‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی «سفرهای ستاره‌ای» از اواسط دهه ۱۹۸۰ به بعد مشهورتر شد، در نسخه جدید استرنج حضور دارد اما اصل ماجرا و آنچه فیلم «جهان چند وجهی جنون» را به پرواز درمی‌آورد، همکاری استرنج و یاران اصلی‌اش برای از بین بردن قدرت ویران کننده جدیدی است که در یکی از کهکشان‌های اطراف سر برآورده و نه فقط امنیت کره خاکی بلکه کل منطقه را به خطر انداخته است. مهم نیست که دشمن تازه حیات و بشریت که استرنج او را موضوع مأموریت تازه خود می‌انگارد، چیست و کیست و این خود استرنج است که با کارهای محیرالعقولش و البته برپایه جلوه‌های بصری فوق‌العاده‌ای که تیم اسپشیال افکت این فیلم فراهم آورده‌اند، هر مانع پیش‌رو را درمی‌نوردد و تصاویر حاصل از برخورد نیروهای به اصطلاح خیرخواه او با نیروهای اهریمنی مستقر در فضا به قدری چشمگیر است که هیچ کس در چند و چون قصه کنکاش نمی‌کند و خط و ربط کودکانه آن را یک عیب آشکار نمی‌شمرد.

■ ترکیبی از ایندیانا جونز و آنتونی بوردان

بهترین توصیف را از کاراکتر دکتر استرنج، مایکل والدرون سناریست نسخه جدید آن به دست داده که گفته است: «استرنج ترکیبی از کاراکتر پرطرفدار ایندیانا جونز کاشف گنج‌های کهن و مخلوق سینمایی معروف استیون اسپیلبرگ با آنتونی بوردان است که هوشش همیشه مثال‌زدنی و حلال مشکلات بوده است. به این ترتیب استرنج هم مثل جونز کتک‌کاری (ولی نه فقط با مشت بلکه سلاح‌های لیزری) می‌کند و هم به لطف درایت سرشار بوردانی خود، از حیله‌های متعدد دشمنانش می‌گریزد.» استرنج که در حدفاصل فیلم‌های اول و دوم خود در اولین نسخه مستقل از روی کاراکتر «لوکی» و فیلم «اسپایدرمن: راهی به خانه نیست» هم مشاهده شده بود، در این ورسیون تازه متمرکز بر خود حالت‌های مختلف منتسب به استرنج را به نمایش می‌گذارد که داستان‌نویسان و خالقان این کاراکتر آن را با اهدای القاب غریب، مدافع قوی و خارق‌العاده نامگذاری و توصیف کرده‌اند. شاید حضور الیزابت اولسن در قالب واندا ماکسیموف (که فیلم «واندا ویژن» محصول ۲۰۲۱ هم متمرکز بر وی بود) از جذابیت‌های ثانویه «استرنج ۲» به حساب آید اما در جهان کمیک بوک‌ها و بویژه در نسخه تازه این دکتر غریب که با بدایع سم رایمی همراه است، عملاً هیچ کس فردی بجز استرنج و شعبده‌های متعدد او را نمی‌بیند.

■ این کمیک بوک‌های محبوب

فیلم‌های کمیک بوکی این روزها بین مخاطبان حسابی طرفدار دارد اما سؤال اینجاست که به چه فیلم‌های کمیک بوکی می‌گویند؟ کتاب‌های مصور یکی از رسانه‌های پرطرفدار، محبوب و سرگرم کننده است. فراگیری این کتاب‌ها به سرعت در حال پیشرفت است. پیشرفت و محبوبیت این کتاب‌ها به سینما هم راه پیدا کرده است و شخصیت‌هایی مثل «لوگان»، «مرد آهنی»، «کاپیتان امریکا» و غیره است.

اهمیت این فیلم‌ها به اندازه‌ای است که بازیگران مطرحی همچون از کریستین بیل، بن افلک و رابرت پتینسون در نقش بتمن، تا رابرت داونی جونیور در نقش مرد آهنی بازی کرده‌اند. این فیلم‌ها که اغلب مجموعه فیلم است براساس محبوب‌ترین شخصیت‌های کمیک ساخته می‌شود و استقبال به اندازه‌ای است که ساخت دنباله این فیلم‌ها قطعی و حتمی است. فیلم‌های کمیک بوکی در صنعت فیلم‌های امریکایی یکی از ارکان پولساز و مهم محسوب می‌شود.

نیم نگاه

■ بهار با وجود استمرار ضایعات اُمیکرون در سطح جهان، اوضاع بسیار مساعدتری را در گیشه‌ها برای فیلم‌های پرهزینه گواهی می‌دهد. بودجه تهیه این نسخه تازه دکتر استرنج حدود ۱۵۰ میلیون دلار بوده و بالغ بر ۴۰ میلیون دلار هم برای کارهای تبلیغاتی و تیزرهای معرفی کننده آن روی شبکه‌های مختلف کنار گذاشته شده و طبق برآوردهای هر استودیویی که این گونه آثار را می‌سازد، مادامی که آن فیلم‌ها حداقل یک میلیارد دلار نفروشند، واقعاً سودزا و یک معامله اقتصادی موفق تلقی نخواهند شد. اهمیت این فیلم‌ها به اندازه‌ای است که بازیگران مطرحی همچون کریستین بیل، بن افلک و رابرت پتینسون در نقش بتمن، تا رابرت داونی جونیور در نقش مرد آهنی بازی کرده‌اند. این فیلم‌ها که اغلب مجموعه فیلم است براساس محبوب‌ترین شخصیت‌های کمیک ساخته می‌شود و استقبال به اندازه‌ای است که ساخت دنباله این فیلم‌ها قطعی و حتمی است. فیلم‌های کمیک بوکی در صنعت فیلم‌های امریکایی یکی از ارکان پولساز و مهم محسوب می‌شود.